

політичних, економічних умов. Тому кожна модель значно відрізняється від інших. Наприклад, англосаксонська модель (або інша назва – англо-американська) знаходиться постійно в русі та динаміці, в той же час континентальна модель навпаки прагне мати стійкість, а ісламська модель притаманна лише країнам Близького Сходу через релігійні мотиви. Варто зазначити, що все більше розвинутих країн прагнуть перейти до міжнародної моделі бухгалтерського обліку та визнають міжнародні стандарти фінансової звітності. Також значна частка країн, і Україна в тому числі, й досі реформує сою систему бухгалтерського обліку (переважно реформи відбуваються в країнах колишнього Радянського Союзу). Але дивлячись на досвід інших країн, Україна може обрати для себе оптимальний курс розвитку з метою покращення бухгалтерського обліку, і, звичайно, з урахуванням власної специфіки. Вищезгадане буде стимулом для економічного зростання, збільшення інвестицій та покращенням міжнародних відносин.

Список використаних джерел:

1. М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. Бухгалтерський облік в різних країнах. Навчальний посібник. 2016. С. 23-24. URL:
<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/16824/1/%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%B3%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D1%80.%20%D0%BA%D1%80.pdf>
2. У. О. Марчук. Формування систем бухгалтерського обліку. 2018. С.3-4. URL:
http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2018/58.pdf
3. Кузьмич Софія, Ільїн Валерій. Особливості бухгалтерського обліку в зарубіжних країнах. 2020. С.3-5. URL:
<http://188.190.43.194:7980/jspui/bitstream/123456789/8542/1/%d0%86%d0%91%d0%9e-2-20-42-48.pdf>
4. Литвінчук О.В., Забчук В.Д.. Види бухгалтерського обліку: взаємозв'язок та відмінності. 2019. С.32.. URL:
<http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/34142/1/%D0%9E%D0%9F%D0%97-41%20%D0%9B%D0%B8%D1%82%D0%B2%D1%96%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA%20%D0%9E.%20%D0%92.%20%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B8%20%D0%B1%D1%83%D1%85%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%83%20%D0%B2%D0%B7%D0%B0%D1%94%D0%BC%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D1%8F%D0%B7%D0%BE%D0%BA%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf>

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В США ТА УКРАЇНІ

Мошковська О. А., д-р екон наук, професор, Костенко О. О., здобувач вищої освіти, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

Діяльність підприємства в ринкових умовах передбачає безперервний потік грошових коштів і тому, його слід розглядати, як важливий ресурс і результат підприємницької діяльності. В умовах нестабільності законодавства та розвитку економіки, орієнтованої на міжнародне співробітництво,

найбільших змін зазнають операції, пов'язані з веденням обліку та розрахунками грошових потоків. У зв'язку з вищенаведеним, дискусійні моменти, які існують в процесі оприбуткування грошових коштів, потребують більш детального вивчення та єдиного підходу до їх вирішення. В Україні всі підприємства мають складати фінансову звітність. Форма та склад звітності визначаються державою, яка як її відомство є одним із основних споживачів інформації в цьому звіті. Слід зазначити, що склад бухгалтерської звітності в США та Україні доволі тотожний, а відмінності проявляються переважно при порівнянні методологій, на яких вони базуються.

В сучасних умовах велике значення має розуміння принципів функціонування системи фінансового обліку у США, особливо для вітчизняних підприємств, які активно докладають зусиль для входження на американські фондові та фінансові ринки. Для успішного рівноправного співробітництва з американськими партнерами важливо мати здатність розуміти фінансові звіти американських компаній та надавати свою фінансову звітність у форматі, що визначений на американському ринку [1]. Система обліку та складання фінансової звітності в США регулюються загальноприйнятими стандартами, які розробляються професійними організаціями бухгалтерів. Серед цих організацій особливо впливовими є Американський інститут дипломованих суспільних бухгалтерів (AICPA), Управління по стандартах фінансового обліку (FASB), Управління по стандартах обліку для державних організацій (GASB), Комісія з цінних паперів і бірж (SEC) та Американська бухгалтерська асоціація (AAA) [2].

Усі підприємства, що мають реєстрацію на території США, незалежно від їхньої юридичної форми (LLC/C-corp), повинні вести первинний бухгалтерський облік. Цей облік базується на виписках з корпоративних банківських рахунків компанії та/або систем платежів. Завершивши фінансовий рік, необхідно підготувати три фінансові звіти, що відображають фінансову діяльність компанії за попередні 12 місяців.

- Бухгалтерський баланс (Balance sheet) – це документ, який відображає фінансове положення компанії у будь-який момент її функціонування. Він включає в себе інформацію про активи, зобов'язання та власний капітал компанії, подаючи об'єктивну картину її фінансового стану.
- Прибуток та витрати (Profit & Loss) – це фінансовий звіт, що відображає чистий дохід компанії за конкретний період часу. Цей звіт формується порівнюючи доходи та витрати підприємства, а отримана кінцева сума служить основою для обчислення податків.
- Загальна книга (General Ledger) – є основним фінансовим документом, в якому систематизуються та узагальнюються всі операції компанії.

Зазначені фінансові звіти є необхідними інструментами для ведення бухгалтерського обліку в США, оскільки вони не тільки допомагають аналізувати фінансові результати підприємства за певний період, але й є основою для підготовки щорічних податкових декларацій, які подаються до IRS. Ці звіти можна готувати якраз на кінець звітного періоду або щомісяця відповідно до вибору власника компанії [5].

Принципову відмінність української та американської облікових систем можна помітити відразу, якщо більш уважно придивитися до їх визначення. В американському визначенні бухгалтерського обліку сказано, що: "Бухгалтерський облік – процес, що закінчується приготуванням звітності щодо підприємства в цілому, яка використовується як зовнішніми, так і внутрішніми користувачами. Визначення ж бухгалтерського обліку за українською традицією дещо відрізняється: "Бухгалтерський облік – процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень".

Американська система має свою специфіку. Там, дійсно, відсутнє регулювання і фірма практично не обмежена у способі ведення облікових реєстрів. Найпоширенішим способом є журнальна система. У США принцип подвійного запису розглядається як суто технічний прийом, відповідно істотно менше уваги приділяється кореспонденції рахунків. Відмова від поняття кореспонденції дещо збіднює аналітичні можливості, але дозволяє складати складні проводки, коли кредитується й дебетується декілька рахунків одночасно. Ця можливість, яка абсолютно не визнається в Україні, не тільки спрощує роботу бухгалтера, але й дозволяє точніше відстежувати економічний сенс операції, дозволяючи не розбивати її на кілька сум залежно від того, на який рахунок потрапила сума, що кореспондується.

Можна сказати, що цілі обліку в Україні та США досить сильно відрізняються. Якщо виділяти головну вимогу до звітності, то можна сказати, що якщо в США головна вимога – розумність і корисність інформації для прийняття користувачем комерційних рішень, то в Україні головна вимога – дотримання різних правил ведення обліку, надання формально правильної інформації контрольного характеру. У США цілі обліку та звітності мають головний характер. Їм підпорядковані принципи, яким, у свою чергу, підпорядковані методика обліку. В Україні завдання і принципи обліку також є основою [3].

В Україні бухгалтерський облік нормується Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні". Цим Законом передбачено використання Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (ПСБО) та схваленого Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Формами бухгалтерського обліку, які застосовуються на підприємствах і в організаціях України, є:

1. Меморіально-ордерна система (складання проводки для кожного первинного документа, потім ці ордери реєструються в реєстраційному журналі і в Головні книзі);
2. Журнально-ордерна система (відображення операцій у журналах, згрупованих за окремими синтетичними рахунками. Записи робляться в журналі, що відноситься до рахунку, який дебетується, при цьому вказується тільки сума проводки і кредитований рахунок);
3. Журнал-головна;

4. Автоматизована система (перенесення даних на машинні носії (шляхом ручного або автоматизованого введення первинної інформації), після чого подальша обробка інформації аж до отримання звітності здійснюється в електронній формі);
5. Спрощена система для підприємств малого бізнесу (дозволяє здійснювати реєстрацію первинних документів безпосередньо у відомостях для аналітичного обліку, а підсумки за відомостями реєструвати в книзі (журналі) господарських операцій) [4].

Сучасний бухгалтерський облік в Україні включає в себе різні форми та підходи, які відповідають вимогам міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Ось деякі з сучасних форм ведення бухгалтерського обліку в Україні:

- Методика подвійного бухгалтерського обліку: більшість підприємств в Україні ведуть бухгалтерський облік за методикою подвійного бухгалтерського обліку, яка включає в себе реєстрацію всіх фінансових транзакцій у два облікові регістри (дебет та кредит) для забезпечення точності та збалансованості фінансової звітності.
- Використання програмного забезпечення: багато підприємств в Україні використовують спеціалізоване бухгалтерське програмне забезпечення для автоматизації обліку та підготовки фінансової звітності (SMARTFIN.UA, iFin Zvit, Дебіт Плюс, MASTER: Бухгалтерія, Dilovid, Медок).
- Віртуальний облік: завдяки розвитку інтернету та хмарних технологій, деякі підприємства переходять до ведення бухгалтерського обліку у віртуальних середовищах, співпрацюючи з віддаленими бухгалтерами чи аудиторами (Бухгалтерія Онлайн, Облік SaaS).
- Аутсорсинг бухгалтерського обліку: деякі компанії віддають бухгалтерський облік на аутсорсинг фахівцям чи бухгалтерським фірмам, що спеціалізуються на цій послугі (до прикладу програма BOOKKEEPER).
- Електронний облік та електронний документообіг: в Україні активно впроваджується електронний облік та обіг документів, що спрощує процес ведення обліку та підвищує ефективність обробки і зберігання документів.

Ці сучасні форми ведення бухгалтерського обліку в Україні допомагають підприємствам виконувати свої фінансові зобов'язання та забезпечувати відповідність із міжнародними стандартами та вимогами законодавства.

Отже, аналізуючи вище сказане можна зробити висновок, що в Україні складання бухгалтерської звітності є обов'язковим для всіх підприємств. Форма і склад цієї звітності визначаються державою, яка, в особі своїх органів, є одним із основних споживачів інформації з цієї звітності. Загалом, склад бухгалтерської звітності у США й Україні досить близький, відмінності помітні в основному при зіставленні методик, що лежать в їх основі. Використання американського досвіду не завжди можливе в українських умовах. Тому,

зрозуміло, що вивчати американський досвід можна і потрібно, але досить обережно впроваджувати, відповідно до законодавства України.

Список використаних джерел:

1. Сьомкіна Т.В., Крещенко О.В. - Принципи бухгалтерського обліку в США. *Library portal of Makiivka institute of economics and humanities.* URL: https://www.rusnauka.com/26_SSN_2010/Economics/71607.doc.htm
2. Фінансова звітність GAAP США. URL: <https://www.kreston.com/uk/our-services/accountancy/preparation-of-financial-statements-in-compliance-with-us-gaap/>
3. Ладиченок Л.С. - Порівняльна характеристика систем бухгалтерського обліку США та України. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/3785/1/%D0%9B%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9B.%D0%A1.%20%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D1%85%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%20%D0%B1%D1%83%D1%85%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D1%83%20%D0%A1%D0%A8%D0%90%20%D1%82%D0%B0%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.pdf>
4. Форми бухгалтерського обліку як система облікових реєстрів. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/accountant/17139/>
5. Бухгалтерський та податковий облік компаній в США. URL: <https://azolalegal.com/blog/buhgalterskij-i-nalogovyj-uchet-kompanij-v-ssha/>

ФРАНЦУЗЬКА СИСТЕМА ОБЛІКУ, ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ

Мошковська О. А., д-р екон. наук, професор, Охрімчук А. В., здобувач вищої освіти, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

У Франції використовують національну систему бухгалтерського обліку, яка відрізняється від континентальної системи, яка характерна, наприклад, для країн Південної та Східної Європи.

Національна система бухгалтерського обліку Франції ґрунтується на французькому бухгалтерському кодексі (Code de commerce) і включає в себе стандарти бухгалтерського обліку, що встановлені владою країни. Ця система може відрізнитися від інших систем, таких як англійська або американська системи бухгалтерського обліку[1].

Французька система обліку використовує не лише національні норми і стандарти, а також національні закони та регуляції, але також враховує директиви та стандарти Європейського Союзу, оскільки Франція є членом ЄС і повинна відповідати європейським стандартам бухгалтерського обліку. Деякі з головних директив Європейського Союзу, які впливають на бухгалтерську систему Франції, включають:

Тридцять четверта директива ЄС про бухгалтерську звітність: саме ця директива встановлює стандарти звітності для публічних компаній в ЄС, включаючи вимоги до фінансових звітів та аудиту.